

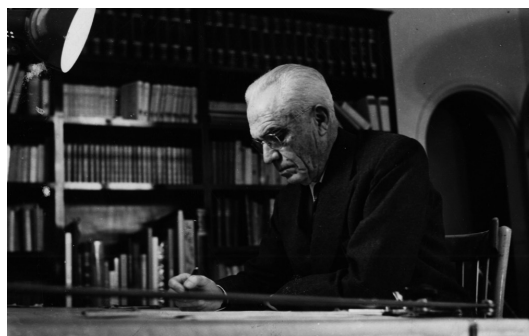
PIER LUIGI NERVI – FORMA ÉS SZERKEZET SZINTÉZISE

Pier Luigi Nervi (1891-1979), a huszadik század egyik legjelentősebb és leginvenciózusabb szerkezettervezőjét, a korszak egyik ikonikus alakját 45 éve avatta díszdoktorává a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem.

Ebből az alkalomból, az Építészmérnök és Építőmérnöki Kar összefogásával Budapesten is bemutatkozik a Nervi életét és munkásságát bemutató, 'Pier Luigi Nervi – Art and Science of Building' című vándorkiállítás, mely 2009 óta sikerrel mutatkozott be több helyszínen Európában és azon kívül is.

Nervi széles körben publikált munkásságát hazánkban is kiemelt figyelem kísérte. Formai és szerkezeti bravúrokat ötvöző, egyszerre expresszív és mégis gazdaságos megoldásai több mérnök- és építészgeneráció példaképévé tették. Szerkezetei sok szempontból ma sem veszítettek aktualitásukból, ezért a kiállítás fontos küldetése, hogy a Nervi halálát követő időszakban egyre inkább feledésbe merülő életműről átfogó képet adjon, sok szempontból releváns üzenetét újból ismertté tegye.

A kiállított anyag Nervi jelentős épületeire fókuszálva tervezői és kivitelezői pályafutásának ismertetésén túl a korszak kulturális, gazdasági és politikai hátterét is bemutatja. Nervi munkájának ilyen alapos elemzése és kritikai értékelése reményeink szerint új szempontokkal gazdagíthatja a formai találékonyság szerkezettervezésben betöltött szerepéről napjainkban is zajló vitát. Ezzel is elősegítve az építészet és a szerkezettervezés közötti párbeszéd újbóli erősödését.

DR. BALÁZS L. GYÖRGY: TALÁLKOZÁSAIM NERVIVEL

Újra és újra lenyűgöz az a könnyedség, amivel Pier Luigi Nervi a betont, mint szerkezeti anyagot használta. Számára a beton egy határtalanul formázható anyag volt, amivel képes volt álmai megvalósítására. Erről olvashatjuk saját hitvallását Pier Luigi Nervirol a Zanichelli kiadó gondozásában megjelent könyvben, amit akkor vásároltam, amikor fél éves kutatási ösztöndíjat kaptam a Politecnico di Milano-ra (1986-ban). A könyvben található információk alapján hétvégi kirándulásokat szerveztem magamnak kimondottan azért, hogy megnézhessem és megcsodálhassam Nervi Olaszországban föllelhető alkotásait.

Nervi lenyűgözött *anyagválasztásával*. Kiválóan demonstrálta, hogy a beton tulajdonságaival és alkalmazástechnológiájával hogyan tudja a szerkezet megvalósítását elősegíteni. Lenyűgözött a *szerkezeti rendszer megválasztásával*. Tiszta, és jól követhető szerkezeti rendszereket alkalmazott. Lenyűgözött továbbá *formai kialakításaival*. A formai (esztétikai) megjelenésre minden alkotásában kiemelt hangsúlyt helyezett. Mind a teljes megjelenés, mind pedig a részletek vonatkozásában törekedett az anyag, a szerkezet és a forma egyensúlyának megvalósítására.

Nervit a mérnökök mérnöknek tekintik. Nervit az építészek építésznek tekintik. Nervit az anyagtanosok anyagtudósnak

tekintik. Nervit a szerkezetesek szerkezettervezőnek tekintik. Igen. Ez mind igaz. Mindezek benne megvoltak külön-külön is.

Ha ki kellene emelnem Nervi alkotásai közül egyet, akkor nehéz helyzetben lennék. Mindenesetre a *Palazzo dello sport*-ot választanám Rómában. Ez egy kis ékszerdoboz betonból. Tökéletes harmóniát sugároz az erőjáték, a térformálás és az anyagtulajdonságok optimális kihasználása szempontjából.

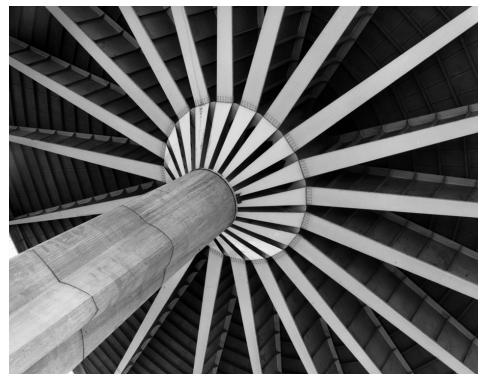
Önvallomásként azzal fejezhetem be, hogy Nervi bátorsága az anyagválasztásban és a szerkezeti rendszer megválasztásában komoly inspiráció volt egész oktatói-kutatói pályafutásom során.

DR. SAJTOS ISTVÁN: IL PALAZZO DEL LAVORO

A hatalmas, 25 000 m²-es épület egyike a mester azon néhány alkotásának, ahol nem csak a vasbeton, hanem az acél is lényeges tartószerkezeti anyag. Főként a rövid építési idő eredménye az anyag és szerkezetválasztás. Az épület 4x4 db, 38x38 m alaprajzi méretű, 25 m magas vasbeton oszloppal alátámasztott, acélszerkezetű födémzszakaszról áll, közöttük bevilágító üvegsávokkal. A mérnöki munka mindhárom területének, „*Scientia – Techné – Praxis*”, művelője, értője tudta csak alig több mint egy év alatt megépíteni ezt az épületet.

Átadása után kritizálták és dicsérték. Le Corbusier képeslapján ez állt: „*magnifique palais*”.

Kívülről az épület zárt, üvegfüggönyfal homlokzatának bordaosztás ritmusa, egyszerűsége

nyugalmat sugároz. Menjünk be. A födémmezők között, mindkét irányban végigfutó üvegsávok felfelé is kinyitják az épületet. Természetes fény mindenütt! Ortogonális és radiális elemekből kirajzolódó minta felettünk. Egyszerre zavaró és nyugalmat sugárzó. A hatalmas méretek ellenére jó bent lenni.

Mérnök vagyok. Értem az oszlop és gerenda változó méreteinek az igénybevételekkel összefüggő logikáját. Meglepő, hogy a radiálisan elhelyezett konzoloknak milyen kiegyenlített a terhe. Biztonságban érzem magam.

Hogy szép-e a ház? Azt nem tudom. Nyugodt, hallgatag, békés, mint egy bölcs öregember.

Szeretném egyszer átélni azt, amit a fényképek alapján elképzelttem!

DR. BÓDI ISTVÁN: A ST. MARY KATEDRÁLIS – SAN FRANCISCO

A katedrális formai jegyei egyáltalán nem tükrözik a más templomokon oly szokásos templomi díszítést, pompát, térhatásában mégis egyszerűségében méltóságteljes, szerkezeti kialakítása – a négy egymás felé fordított, álló helyzetű torznégyszög héj együttese – is ezt hangsúlyozza. Homlokzatán a sima felületű vasbetonhéjak – majdnem teljes zártsága – irányítja a szemlélő figyelmét, az egyetlen lényeges motívumra a műremek tetején elhelyezett óriási arany keresztre. A katedrális belsejében a vasbeton héjak kétirányú, szigorú szabályos háromszögekben készített bordázása növeli hiperbolikus paraboloid héjak merevségeit, ugyanakkor

mintegy vezeti a szemet a mennyezeten elhelyezkedő, kereszt alakot képező felső ablaksorra. Az ablaksor a négy végén függőleges ablak-oszlopokká válva vezetnek vissza, le a földre, egyúttal kijelölik a vasbeton héjak peremtartóinak erőteljes vonalát és megadják azoknak szerkezeti

szükséges merevségét. A katedrális belsejében, ahogy szemünk is visszatér az emberi világba, a földre, itt P. L. Nervi újabb szerkezeti bravúrja vár, a hatalmas tetőt alkotó héjegyüttes szinte lebeg a térben: csupán négy sarokpontján támaszkodik a teljes szerkezet, elrejtve az erőteljes vasbeton peremtartókat is, újra-meg újra az ég felé fordítva a szemlélődő elkóborló tekintetét. Letisztult szerkezeti formák nyugalma uralja a belső teret, a St. Mary Katedrális új értelmet adott a *modern szerkezet* fogalmának 1971 óta, már csaknem fél évszázada.

Pier Luigi NERVI kiállítás – *Pier Luigi NERVI Exhibition*

2016. március 21 – május 24., Budapest, Hungary

A Nervi kiállítás látogatása mindegyik helyszínen ingyenes - *Free entrance to the Nervi exhibition at all places*

Áttekintő program a Pier Luigi Nervi kiállítással kapcsolatos rendezvényekről
Overview of programmes related to the Pier Luigi Nervi Exhibition

BME, 2016. márc. 21, 9.00 - 2016 márc. 25, 16.00 NERVI Kállítás és Workshop – NERVI Exhibition and Workshop hétfő-csüt. 9.00-19.00, péntek: 9.00-16.00		
2016. márc. 21, 9.00-13.30 BME K Diszterem	NERVI WORKSHOP (lásd külön program)	NERVI WORKSHOP (see separate programme)
2016. márc. 21, 15.15-16.15 BME Aula	A NERVI KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓJA (lásd külön program)	OPENING CEREMONY OF THE NERVI EXHIBITION (see separate programme)
2016. márc. 24, 14.15-18.00 BME K 185 + BME Aula	<i>fib</i> (Nemzetközi Betonszövetség) Magyar Tagozatának Ankétja (lásd külön program)	Meeting of the Hungarian Group of <i>fib</i> (see separate programme)
2016. márc. 25, 14.15-16.00 BME Aula	Fotókiállítás eredményhirdetése	Photo competition
2016. márc. 25, 16.00 BME Aula	Kiállítás áttelepül Aulából K 320 terembe	Exhibition moves from BME Aula to Room 320
BME 2016. márc. 29, 9.00 - 2016 április 29, 16.00 NERVI Kállítás – NERVI Exhibition - BME K 320 hétfő-péntek: 9.00-16.00		
2016. márc. 29 – ápr. 29. BME K 320	Nervi Kiállítás	Nervi Exhibition
2016. ápr. 29, 14.15-16.00 BME 320	Modellkészítés eredményhirdetése	Model competition
2016. márc. 30, 16.00 BME 320	Kiállítás áttelepül a BME K 320-ból a FUGA Építészeti Központba	Exhibition moves from BME K 320 to FUGA Architectural Centre

MEGNYITÓ - OPENING CEREMONY

2016. márc. 21, 15.15 - BME Aula, 1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3.

15.15-16.15	Prof. BALÁZS L. György	Díszvendégek üdvözlése és bemutatása. A kiállítás rövid története. Köszönet a támogatóknak.	Presentation of Chief Guests. History of Nervi exhibition. Thanks for the Sponsors.
	Prof. JÓZSA János	Rektori köszöntő	Welcome by the Rector of BME
	Őexc., Her Exc. Maria Assunta Accili SABBATINI	Köszöntő beszéd	Welcome by the Ambassador of Italy
	Assoc. Prof. SAJTOS István	Nervi, mérnök és építész	Nervi, engineer and architect
	Ph.D. Arch. Cristiana CHIORINO	A Nervi kiállítás: felépítés és célok	The Nervi exhibition: structure and goals
	Dr. Eng. Marco NERVI, President of Pier Luigi Nervi Project Association	Pier Luigi Szövetség elnökének köszöntője	Welcome by the President of Pier Luigi Nervi Project Association
	Prof. Mario A. CHIORINO	Az olasz mérnökök és építészek köszöntője	Welcome by Italian engineers and architects

A rendezvény a budapesti Olasz Kultúrintézzel együttműködésben valósult meg. The event is supported by the Italian Cultural Institute in Budapest.

DÍSZVENDÉGEK A KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓJÁN:

Prof. JÓZSA János, BME, rektor, Rector
 Prof. LASZLÓ Krisztina, BME, nemzetközi rektorhelyettes, Vice-Rector of International Affairs
 Prof. DUNAI László, BME, dékán, Építőmérnöki Kar, Dean of Faculty of Civil Engineering
 Prof. MOLNÁR Csaba, BME, dékán, Építészmérnöki Kar, Dean of Faculty of Architecture
 Őexc., Her. Exc. Maria Assunta Accili SABBATINI, Olaszország Nagykövete, Ambassador of Italy in Budapest
 Dr. Gian Luca BORGHESE, kulturális attasé, Olasz Kultúrintézet, Istituto Italiano Di Cultura Budapest
 Dr. Eng. Marco NERVI, elnök, Pier Luigi Nervi Projekt Szövetség, President Pier Luigi Nervi Project Association
 Ph.D. Arch. Cristiana CHIORINO, Curator of the International exhibition „Pier Luigi Nervi: Art and Science in Building”, PLN Pier Luigi Nervi Project Association and Comunicarch Associates

Prof. Mario A. CHIORINO, prof. emeritus, Politecnico di Torino
 Assoc. Prof. SAJTOS István, BME, tanszékvezető, Szilárdságtani és Tartószerkezeti Tanszék, Department of Mechanics, Materials and Structures
 Mrs. GÁSPÁR Orsolya, BME, tanársegéd, Szilárdságtani és Tartószerkezeti Tanszék, Department of Mechanics, Materials and Structures
 Assoc. Prof. BÓDI István, BME, Hidak és Szerkezetek Tanszék, Department of Structural Engineering
 Mr. SZARKANDI János, elnök-vezérigazgató, Chairman-General Manager, Duna-Dráva Cement Kft, Heidelberg CEMENT Group
 Prof. BALÁZS L. György, BME, fővédnök, tanszékvezető, Építőanyagok és Magasépítés Tanszék, chief patron, Department of Construction Materials and Technologies

BME, 2016. márc. 21 (Monday), 9.00 to 13.45			
<i>NERVI Workshop</i> – BME K Díszterem, 1111 Budapest, Műegyetem rkp 3.			
9.00-9.30	Prof György L. BALÁZS, fővédnök, chief patron	Anyag –szerkezet –forma egységének megvalósulása Nervi munkáiban	Harmony of material, structural and aesthetical aspects in Nervi's works
9.30-10.00	Prof. Mario A. CHIORINO, Professor Emeritus of Structural Analysis, Politecnico di Torino	Pier Luigi Nervi szerkezetépítési művészete: dialógus a mérnökség és az építészet között	Pier Luigi Nervi's structural art: a dialogue between engineering and architecture
10.00-10.30	Ph.D. Arch. Cristiana CHIORINO, Curator of the International exhibition „Pier Luigi Nervi: Art and Science in Building”, PLN Pier Luigi Nervi Project Association and Comunicarch Associates	A Pier Luigi Nervi hagyaték megőrzésével kapcsolatos stratégiák és nehézségek	Problems and strategies for the conservation of Pier Luigi Nervi's heritage
10.30-11.00	Dr. Eng. Marco NERVI, President Pier Luigi Nervi Project Association	A Pier Luigi Nervi Szövetség missziója és szerepei	Mission and roles of the Pier Luigi Nervi Association
11.00-11.15 Kávészünet - Coffee break			
11.15-11.45	Assoc. Prof. István SAJTOS	Épület, mint tárgy és tér	Building, as object and space
11.45-12.15	Assoc. Prof. István BÓDI	P.L.N. a szerkezeti beton szobrásza	P.L.N. the true sculptor of structural concrete
12.15-12.45	Orsolya GÁSPÁR Assistent to Prof.	Magyar héjépítészet meghatározó alakjai	People who defined Hungarian shell architecture
12.45-13.00	SZKIBA Veronika MSc hallgató	Két sóraktár	Two salt warehouses
13.00-13.30	POLGÁR László ASA Ltd.	Nervi hatása alatt dolgozni 50 éven át	Working for 50 years under the influence of Nervi
13.30 – 13.45		Kérdések és hozzászólások	Discussion

A kiállítás főtámogatója:

DUNA-DRÁVA CEMENT
HEIDELBERGCEMENT Group

Támogatók:

Szakmai partnerek: